

е могъщият скок на неговата жизнерадостна натура. То е поет по душа, жаждущ, както сам той казва, „да изпий красотата из всички морета; и буря и тишина, и пяна и сън, и радост и скръб, и ад и рай“ — всичко което живота крие в себе си, всичките тези чувства възсъждава той в своите стихотворения; и когато вълшебницата нощ започне да тъче на своя стан мисълта на своята дивна тъкан — Вржхлцки се домогва да познае същността на живота.

По природа Вржхлцки е козмополит, макар да взема мотиви за своите произведения из чешкия живот. Ала не в това се проявява неговото истинско аз. Пристрастието му към гръцките и римски класици, към романските литератури и към еврейския мир оставя дълбоки следи в неговата поезия. За това за да бъде разбрана целата неговата поезия нужно е да се обича яснотата на античните класици. Неговите лирически стихотворения са откровение на неговия вътрешен мир. По разнообразие и богатство на фантазията Вржхлицки се приближава към обожавания от него Виктор Хюго; по спокойствие и яснота той напомня Гете. В „Легенда за Св. Прокоп“ той затрогва националния въпрос в нежно съчетание с религиозното чувство и любовта. Поета умее да извика възвишеното чувство във читателя, с величие да изобразява страстите и епически необятните картини.

В своите баллади Вржхлицки застъпва на времето си Неруда; те са написани без шовенизъм в чешки народен дух.

Отражение на еврейската философия е проявено в драматическия епос „Бар-Кохб“ и в други стихотворения, а също и в драмата „Равинска Мъдрост“. В областа на драмата Вржхлицки също създава образци с удивителна сила. Той е написал около тридесет драми, съдържанието на които е заимствовал от античния свят, из чешкия и чужди живот. В „Ноще на Карлщайн“ Вржхлицки дава образец на чешка класическа драма.

Освен 63 тома поетически произведения той е дал и много преводи, обогатил е чешката литература с около десетина тома от чуждите литератури, открил е на своите съотечественици съкровищата на романските, германските и славянски литератури. При това той умее да възпроизведе в превод духа на оригинала, негова отенак, даже да запази и размера на оригинала.

Колкото се отнася до формалната страна на неговата поезия — ритъма и размера — не представляват за него трудности. Той владее езика с дивно маисторство. Стихове от чужд език той може да чете направо по чешки. Вржхлицки е дал гражданство на всички възможни размери в чешкия език. Него го упрекват в еклектизм и вербализъм,